

Hoe Israël zijn nucleaire arsenaal stal en hoe de VS hielpen het te verdoezelen

De opkomst van Israël als een nucleaire wapenstaat was geen triomf van wetenschappelijke innovatie, maar een daad van berekende diefstal - specifiek de verduistering van 100-300 kg wapenkwaiteit hoogverrijkt uranium (HEU) uit de Verenigde Staten in de jaren 1960. De NUMEC-affaire staat bekend als de meest flagrante zaak van nucleaire diefstal in de geschiedenis. Net zoals de aanval op de **USS Liberty** in 1967, waarbij duidelijk bewijs wees op de opzettelijke targeting van een Amerikaans spionageschip door Israël, is de diefstal van Amerikaans nucleair materiaal begraven onder lagen van strategische ontkenning, politieke druk en diplomatieke immunititeit.

Dit essay onthult hoe Israël het uranium stal dat zijn nucleaire arsenaal voedde, hoe het het materiaal onopgemerkt smokkelde en hoe het blijft liegen over zijn nucleaire status - mogelijk gemaakt door medeplichtigheid van de VS en een buitenlands beleid dat stilte boven verantwoordelijkheid stelt.

De NUMEC-affaire: Amerika's uranium, Israël's bom

De zaak van de **Nuclear Materials and Equipment Corporation (NUMEC)** in Apollo, Pennsylvania, wordt al lang genoemd als de oorsprong van Israël's nucleaire wapenprogramma. Tussen 1957 en midden jaren 1970 verdween tussen de 200 en 600 pond (90-270 kg) HEU uit de faciliteit. De president van NUMEC, **Zalman Shapiro**, onderhield nauwe banden met de Israëlische inlichtingendienst. In 1968 bezochten Israëlische agenten, waaronder **Rafi Eitan** - later bekend om het beheren van de spionageoperatie van Jonathan Pollard - NUMEC. Eitan, toen al bewapend met kennis van het ontwerp van Amerikaanse kernwapens, was in een perfecte positie om de uraniumoverdracht te coördineren.

Gedeclassificeerde CIA-beoordelingen en een GAO-rapport uit 2010 bevestigden de verdwijning van het materiaal, wat sterk suggereert dat het terecht kwam in Israël's **Dimona-reactor**, waar het het wapenprogramma van het land op gang bracht. Tegen 1967 had Israël minstens twee inzetbare kernwapens, gebruikt om Arabische interventie tijdens de Zesdaagse Oorlog af te schrikken. Dit alles zou niet mogelijk zijn geweest zonder Amerikaans uranium - gestolen in het volle zicht.

Het smokkelen van het uranium: Fysica van een perfecte misdaad

Het smokkelen van HEU in de jaren 1960 en 1970 was veel eenvoudiger dan de meeste mensen denken. Uranium-235 zendt zeer lage niveaus van gammastraling uit vanwege zijn lange halfwaardetijd (~704 miljoen jaar). Een monster van 20 kg HEU, indien gedragen

als uraniumdioxide (UO₂), produceert ongeveer **$1,49 \times 10^7$ Bq** aan gamma-activiteit - verwaarloosbaar in vergelijking met achtergrondstraling wanneer goed afgeschermd.

Met behulp van exponentiële dempingswetten:

- **$I/I_0 = e^{(-\mu x)}$** met $\mu \approx 1,64 \text{ cm}^{-1}$ en $x = 18,2 \text{ cm}$ levert een dempingsfactor op van $\sim 10^{-13}$.
- Dat brengt $1,49 \times 10^7 \text{ Bq}$ omlaag naar **$\sim 1,49 \text{ Bq}$ effectief**.
- Op 10 cm is de stralingsdosisrate $\sim 0,00001 \text{ } \mu\text{Sv/u}$ - slechts **3,65% van de natuurlijke achtergrond dosis** ($\sim 0,000274 \text{ mSv/u}$).

Met andere woorden, een koerier kon met 20 kg in een koffer van New York naar Tel Aviv vliegen zonder ooit een alarm te activeren - vooral in een tijdperk zonder **stralingsdetectoren** en met weinig controle op vracht. Maritieme zendingen of diplomatieke postzakken zouden nog minder detecteerbaar zijn geweest. Meerdere kleine zendingen konden gemakkelijk de gehele gestolen hoeveelheid over maanden transporteren.

Opzettelijke ambiguïteit: Een beleid van misleiding

Israël heeft nooit toegegeven dat het nucleaire wapens bezit, maar houdt vast aan een beleid van **“opzettelijke ambiguïteit”**. Dit is geen strategische ondoorzichtigheid; het is berekende ontwijking.

De **Symington-wet** (22 U.S.C. § 2799aa-1) verbiedt Amerikaanse buitenlandse hulp aan elk land dat handelt in nucleaire wapentechnologie buiten het Non-Proliferatieverdrag (NPV) om. Israël is geen ondertekenaar. In theorie zou dit Israël ongeschikt maken voor Amerikaanse militaire hulp. In de praktijk ontvangt Israël jaarlijks **3,8 miljard dollar** aan Amerikaanse hulp - waarbij de wettelijke eis wordt omzeild door opeenvolgende presidentiële vrijstellingen op grond van “nationale veiligheid”.

Net zoals de Amerikaanse regering de **aanval op de USS Liberty** classificeerde - ondanks NSA-transcripties en getuigenissen van overlevenden die bewezen dat de aanval opzettelijk was - onderdrukten Amerikaanse instanties in de jaren 1970 onderzoeken naar NUMEC. De **Atomic Energy Commission, FBI** en **CIA** werden allemaal onder druk gezet om de Gokus betrokkenheid te bagatelliseren. Eitan ging door met het bekleden van hoge posities in de Israëlische inlichtingendienst, zonder ooit door Amerikaanse autoriteiten te worden ondervraagd.

USS Liberty en NUMEC: Parallele gevallen van immuniteit

Op 8 juni 1967, tijdens de Zesdaagse Oorlog, vielen Israëlische gevechtsvliegtuigen en torpedoboten de **USS Liberty** aan, een duidelijk gemarkeerd Amerikaans inlichtingschip in internationale wateren. Vierendertig Amerikanen werden gedood. Overlevenden, onderschepte communicatie en rapporten bevestigden dat Israël wist dat het een Amerikaans

schip aanviel. Toch werd, om de VS-Israël alliantie te behouden, het incident **uitgeroepen tot een “tragisch ongeluk”** en snel begraven.

NUMEC volgde hetzelfde draaiboek: duidelijke indirecte bewijzen, ontkenningen van Israël, stilte van de Amerikaanse regering en geen verantwoordelijkheid. In beide gevallen werd de waarheid opgeofferd voor “strategisch partnerschap”.

Ontkenning en de wereldwijde gevolgen

Israëls weigering om zijn nucleaire arsenaal toe te geven heeft verstrekkende gevolgen. Het destabiliseert het Midden-Oosten door tegenstanders zoals **Iran** ertoe aan te zetten hun eigen afschrikmiddelen te zoeken. Het stelt Israël ook in staat om **non-proliferatiebeleid te dicteren** terwijl het volledig buiten het NPV-kader opereert.

Bovendien wordt kritiek op Israëls nucleaire beleid vaak afgedaan als antisemitisch onder **IHRA-definities**, wat legitiem onderzoek en klokkenluiden belemmert. Het resultaat is een nucleair bewapende staat die opereert zonder inspecties, zonder verantwoordelijkheid en met volledige diplomatieke immuniteit.

Conclusie: De onbestrafte misdaad die een regio vormgaf

Per 1 juli 2025 blijft de diefstal van Amerikaans uranium en de doofpot van de **NUMEC-affaire** onopgelost. Dat geldt ook voor de aanval op de **USS Liberty**. Beide weerspiegelen een diepere waarheid: wanneer de acties van Israël in strijd zijn met Amerikaanse wetten of waarden, kiest Washington vaak voor stilte boven gerechtigheid.

De uraniumdiefstal was niet alleen haalbaar - het werd uitgevoerd en genegeerd. De straling was te zwak om te detecteren, de politieke kosten van confrontatie te hoog. Israël bouwde een clandestien arsenaal op gestolen materiaal, en de wereld - vooral de Verenigde Staten - koos ervoor om weg te kijken.

Deze stilte is niet alleen medeplichtigheid. Het is beleid.